

วิทยานิพนธ์นี้ เห็นว่า การจัดที่ดินเพื่อการครองชีพรูปแบบนิคมสร้างตนเอง เป็นกลไกที่รัฐใช้แก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และความมั่นคงของประเทศ โดยเมื่อปี พ.ศ. 2511 รัฐได้ตรากฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพออกมาบังคับใช้เพื่อดำเนินการจัดสรรและกระจายที่ดินให้แก่ประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่เพียงพอแก่การครองชีพได้มีที่ตั้งเคหสถานและประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในที่ดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้รับเอกสารสิทธิ คือ หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค. 3) แต่ในปัจจุบัน รัฐมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถขยายพื้นที่จัดสร้างนิคมสร้างตนเองเพิ่มใหม่ได้อีก และมีนิคมสร้างตนเองที่ยังคงดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ประชาชน จำนวน 44 นิคม โดยส่วนใหญ่เป็นนิคมสร้างตนเองที่จัดสร้างตั้งแต่สมัยเริ่มแรกของการมีนิคมสร้างตนเองในประเทศไทย และยังมีสมาชิกนิคมจำนวนมากที่ไม่ได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์ อันเป็นเอกสารสิทธิในที่ดิน ทำให้การจัดตั้งนิคมสร้างตนเองของรัฐไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมาย

จากช่วงเวลาที่ผ่านมา การจัดที่ดินเพื่อการครองชีพในรูปแบบนิคมสร้างตนเองมีประชาชนที่กลุ่มเป้าหมายค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับสัดส่วนของประชากรทั้งประเทศ

จึงไม่ค่อยได้รับความสนใจของสังคม อีกทั้งรัฐไม่มีแนวนโยบายที่ชัดเจนเพื่อเร่งรัดการออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกนิคมสร้างตนเองอย่างจริงจัง ประกอบกับมีบทบัญญัติของกฎหมายเป็นอุปสรรคที่ทำให้การออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์เป็นไปอย่างล่าช้า และสร้างความไม่เป็นธรรมแก่สมาชิกนิคมสร้างตนเอง จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินประเภทต่าง ๆ ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศไต้หวัน เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและหาวิธีทางกฎหมายที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง คือ การออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกนิคมสร้างตนเองครบถ้วนได้รวดเร็วขึ้น

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การจัดที่ดินเพื่อการครองชีพรูปแบบนิคมสร้างตนเองเป็นการดำเนินการควบคู่กับการจัดสวัสดิการสังคมให้ประชาชนเพื่อได้มีคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยสมาชิกนิคมสร้างตนเองต่างมุ่งหวังที่ได้จะรับหนังสือแสดงการทำประโยชน์อันเป็นเอกสารสิทธิเพื่อเป็นใบเบิกทางนำไปสู่การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินต่อไป แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ไม่มีประสิทธิภาพให้การจัดที่ดินเกิดผลสำเร็จโดยเร็ว สมควรมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดที่ดิน เช่น การแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง แก้ไขการคัดเลือกทายาทโดยธรรมเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง แทนสมาชิกนิคมสร้างตนเองที่ตายก่อนได้รับโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การเพิ่มบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการนับระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองของทายาทโดยธรรม และแก้ไขการคัดเลือกผู้อื่นเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง เป็นต้น

In the view of the researcher, the state intended that the mechanism of land allotment for living in settlements of privately-built dwellings would be a means of coping with a variety of economic, social, political and administrative problems for the sake of national stability. Thus, in 1968, the state promulgated a law governing land allotment for living purposes. The enforcement of this law entails distributing land to residents who are landless or whose property is insufficient.

It was accordingly thought that such people would now have their own dwellings and would be able to work their own land without interruption. To ensure enforcement, the government required that these people have a title

deed in their possession stipulating that they are entitled to the use of the land where they live and work (Nor Khor 3).

At present, however, the state is unable to increase the amount of land that can be used for this kind of settlement. There are currently forty-four such settlements still in operation. However, most of these settlements were developed at an early stage of the project. Many of those living in these settlements have still not received title deeds to the land they are using. Thus, it is clear that the state is not achieving its goals in the present connection.

In the past, the target group for the project of land allocation for living was minimal when compared with the proportion of the country's population constituted by entitled recipients. The problem received little attention from society at large. In addition, the state failed to commit itself to hastening the process. In addition, there are certain legal provisions that present obstacles to expeditious processing of title deeds. In itself, this is unjust to those entitled to receive title deeds and who have yet not received them in a timely fashion.

It is therefore necessary to investigate this problem in depth and to analyze comparatively laws governing land allotment both in the Kingdom of Thailand (Thailand) and selected foreign countries. In so doing, it can be seen how weaknesses in these legal processes in Thailand can be remedied and also how the law can be altered so as to allow expeditious issuance of the title deeds required by those entitled to them.

In the researcher's view, the operation of this program must be combined with better organization of the social welfare system in order to enhance the quality of life of the disadvantaged. It is patent that those entitled to receive land under this program are eager to receive title deeds in order to ensure their legal possession of the land upon which they live and work. However, the Land Allocation for Living Act B.E. 2511 (1968) has proven to be a remarkably ineffective and inefficacious tool in achieving its set goal. As such, it requires amendment through the delineation of specific criteria for determining those who are genuinely eligible for participation in the program. An amendment should also be added governing the determination of legal heirs of those entitled to the title deeds who have died before receiving the deeds or any other appropriate legal document certifying their right or the right of their descendents to possess the land in question.